

MEGILAT ESTER

BERACHOT PŘED ČTENÍM MEGILY:

1. **BARUCH ATA ADO-NAJ, E-LOHEJNU MELECH
HAOLAM, AŠER KIDEŠANU MICVOTAV,
VECIVANU AL MIKRA MEGILA. [AMEN]**
2. **BARUCH ATA ADO-NAJ, E-LOHEJNU MELECH
HAOLAM, ŠEASA NISIM LAAVOTEJNU, BAJAMIM
HAHEJM, BAZEMAN HAZE. [AMEN]**
3. **BARUCH ATA ADO-NAJ, E-LOHEJNU MELECH
HAOLAM, ŠEHECHEJANU VEKIJEMANU
VEHIGIANU LAZEMAN HAZE. [AMEN]**

1.

Stalo se to za dnů Achašveroše, toho Achašveroše, jenž vládl od Indie až po Etiopii sto a dvacet a sedmi státům. Za oněch dnů, kdy tenhle král Achašveroš seděl na svém královském trůnu, který měl v hlavním městě Šušan, roku tři svého kralování, udělal hostinu pro všechna svá knížata a své služebníky, pro perské a médské vojsko, hodnostáře a někdejší knížata států, předváděje mnoho dní bohatství majestátu své vlády a přepych krásy své velikosti, po sto osmdesát dní! A když se ony dny naplnily, udělal král pro všechny lid, nacházející se v hlavním městě Šušan, od velkého až po malého, sedmidenní hostinu v zahradě královského paláce. Samý damašek, batistové a modré tkaniny, zavěšené na provazech z bílých a karmínových nití mezi stříbrnými stožáry a mramorovými sloupy, a na podlaze z alabastru, z mramoru obyčejného, z mramoru perleťového a z mramoru perského byla všude zlatá a stříbrná lehátka! A nápoje, ve zlatém nádobí, a to nádobí samo pocházelo z nejrůznějšího nádobí, a víno královské bylo silné jako ruka králova! Pití však bylo dle názoru,

bez donucení, dle přání každého jednotlivce, jak král uložil všem majordomům svého domu.

Také královna Vašti dělala hostinu pro ženy, a to v královském paláci krále Achašveroše. A sedmého dne, když víno rozjařilo královo srdce, řekl král Mehumanovi, Biztovi. Charvonovi, Bigtovi, Vavagtovi, Zetarovi a Karkasovi, těmto sedmi kleštěncům, obsluhujícím přímo krále Achašveroše, aby před krále přivedli královnu Vašti (jen) v královské koruně, chtěje národům a knížatům předvést její krásu, jak pěknou má postavu. Královna Vašti se však vzepřela královo slovu, vyřízenému těmi kleštěnci, a král se velice rozzlobil a planul vztekem.

Protože měl před sebou, jak bylo u krále obvyklé, všechny znalce nařízení a zákonů, vyžádal si král názor učenců, znalých časů. Nejbližší mu byli Karšena, Šetar, Admata, Taršiš, Meres, Marsena, Memuchan, sedmero knížat perských a médských, zřícících královu tvář a sedících nejvýše v království. „Co podle názoru věd je třeba učinit s královnou Vašti, když nevykonala výrok krále Achašveroše, vyřízený kleštěnci?“

A Memuchan před králem a těmi knížaty řekl: „Královna Vašti se neprovinila pouze vůči králi, ale vůči všem knížatům a vůči všem národům ve všech státech krále Achašveroše! Vždyť jestliže se všem ženám donese případ královny Vašti, pohne je to k pohrdání jejími manželkami, neboť si řeknou, že král Achašveroš kázal přivést před svou tvář královnu Vašti a ona nepřišla! To jistě řeknou kněžny perské a médské, které slyšely královnino slovo, všem královým knížatům ještě dnes, a máme snad připustit pohrdání a zlobu? Pokud to král uzná za vhodné, nechť od něho vyjde královské nařízení a je zapsáno do vyhlášek Persie a Médie a není překračováno, že když královna Vašti nepředstoupila před krále Achašveroše, dá král její královskou hodnost

její družce, lepší nežli ona! A králův výrok, vydaný pro její rozlehlost v celé jeho říši, bude tak slyšán, a všechny ženy budou vzdávat úctu svým manželům od velkého až po malého!“ Ta slova se králi a jeho knížatům zalíbila a král učinil dle Memuchanových slov. Rozeslal do všech králových států, na adresu každého státu a státu a každému národu v jeho řeči dopisy, aby každý muž byl ve svém domě pánem a říkal si, co chce!

2.

Po oněch událostech, když hněv krále Achašveroše opadl, vzpomínal král na královnu Vašti a na všechno, co mu dělala a co on o ní nařídil. Královi mladíci, kteří ho obsluhovali, mu proto řekli, že by pro krále měli hledat mladinké panny pěkné postavy. Ať král ve všech státech své říše pověří úředníky, aby všechny mladinké panny pěkných postav sebrali do hlavního města Šušan, do paláce žen pod dohled králova kleštěnce Hegeho, dozorce žen, a byly podrobeny očištění. A ta dívka, která uspěje v králových očích, bude pak kralovat místo Vašti! To se králi zalíbilo a učinil tak.

V hlavním městě Šušan byl židovský muž jménem Mordechaj ben Jair ben Šimí ben Kiš z kmene Benjamin, jenž byl odvečen spolu s exulanty, kteří byli odvečeni z Jerušalajim s judským králem Jechonjou, které dal do exilu odvléci babylonský král Nevukadnecar. Byl pěstounem Hadasy, tj. Ester, dcery jeho strýce, a poněvadž neměla otce ani matku a dívka byla pěkného zjevu a pěkného vzezření, vzal ji Mordechaj po smrti jejího otce a její matky sobě za dceru. A když se rozneslo královo slovo a jeho nařízení a množství dívek bylo sebráno do hlavního města Šušan pod dohled Hegeho, byla do královského paláce pod dohled dozorce žen Hegeho vzata i Ester. Dívka se mu zalíbila a vzbuzovala jeho milost, takže nezdržoval její očišty, dával jí její

dárky a sedm vhodných dívek z králova paláce, které k tomu byly určeny, a oblékal ji a její dívky do nejlepších šatů domu žen. Ester ale neprozradila svůj původ a svou vlast, poněvadž jí Mordechaj nakázal, aby to neprozradila. A Mordechaj se zase denodenně, aby zvěděl, jak se Ester daří a co se s ní stane, procházel před nádvořím domu žen. Na každou z dívek pak poté, co se jí stalo dle pravidel pro ženy, po dvanácti měsících, jak dlouho trvaly dny jejich očištění, po šesti měsících v oleji myrhovém a po šesti měsících ve vonných bylinách a v ženských očištěch, přišla řada přijít ke králi Achašverošovi. A každé z těch dívek, přicházejících ke králi, bylo dáno, oč si řekne, a šlo to s ní z ženského paláce až do paláce králova. Večer však každá přišla a ráno se vrátila, ale do druhého domu žen pod dohled králova kleštěnce Šaašgaze, dozorce konkubin, a pokud o ni sám král už neprojevil zájem a nebyla vyvolána jménem, již nikdy ke králi nepřišla. A když přišla řada na Ester, dceru Avichajila, strýce Mordechaje, který ji přijal za dceru, aby šla ke králi, nežádala si kromě toho, co řekne králův kleštěnec Hegaj, dozorce žen, vůbec nic, a Ester získala přízeň v očích všech, kdo ji viděli. Pak byla Ester odvedena ke králi Achašverošovi do jeho královského paláce, a to desátého měsíce, což je měsíc tevet, roku sedm jeho vlády. A král si Ester zamiloval nejvíc ze všech těch žen, a ze všech těch panen jediná získala před ním přízeň a lásku, takže položil na její hlavu královskou korunu a učinil ji královnou místo Vašti. Potom král udělal velkou hostinu pro všechna svá knížata a služebníky, hostinu Esterinu, a slevil státům na daních a rozeslal tam královské dárky. Když byly panny shromažďovány podruhé, seděl již Mordechaj v královské bráně, ale Ester přesto o své vlasti a o svém lidu nic nepovídala, poněvadž jí to Mordechaj přikázal a

ona jednala dle jeho slov jako když byla s ním jeho schovankou.

Za oněch dnů, když Mordechaj seděl v královské bráně, posedl vztek dva strážce prahu, Bigtana a Tereše, a přáli si vztáhnout ruku na život krále Achašveroše. Ta věc však byla oznámena Mordechajovi, řekl to královně Ester a Ester to jménem Mordechaje řekla králi. Věc byla prošetřena a vynesena na světlo, oba byli pověšeni na dřevo a před králem to bylo zapsáno do kronikářských knih.

3.

Po oněch událostech povýšil král Achašveroš Hamana, syna Hamdatova, potomka Agagova, a pozvedl jej natolik, že jeho stolec umístil nade všechna ostatní knížata. A všichni ti královi služebníci v královské bráně, protože to tak přikázal král, se Hamanovi klaněli a kořili, jen Mordechaj se ani neklaněl, ani nekořil. Královi služebníci v královské bráně proto říkali Mordechajovi: „Proč ty přestupuješ královský příkaz?!“ A když mu to říkali den co den a on je neposlechl, pověděli to Hamanovi, chtějíce vidět, zda obstojí slova Mordechaje, neboť jim sdělil, že je Žid. A vida Haman, že se mu Mordechaj nemíní klanět a kořit se mu, naplnil Hamana hněv. V jeho očích však bylo ostudné vztáhnout ruku pouze na Mordechaje a přál si vyhubit všechny Židy v celé říši Achašverošově, Mordechajův lid. Prvního měsíce, což je měsíc nisan, roku dvanáct krále Achašveroše, dal před Hamanem vrhat den za dnem a měsíc po měsíci pur, to je osud, až do dvanáctého měsíce, což je měsíc adar.

Haman totiž králi Achašverošovi řekl: „Existuje jeden národ, rozptýlený a roztroušený mezi národy ve všech státech tvé říše, jejich zákony se liší od zákonů každého národa a dle zákonů krále stejně nejednají, takže se králi

nevyplácí jim slevovat. Pokládá-li to král za dobré, nechť je psáno je odstranit a já vyplatím prostřednictvím těch, kdo dílo vykonají, deset tisíc hřiven stříbra do královské pokladnice!“ A král stáhl svůj prsten ze své ruky a dal jej Hamanovi, Hamdatovu synu, Agagovci, úhlavnímu nepříteli Židů! Král však Hamanovi řekl: „Ty peníze budiž tvé a toho lidu, dělej si s nimi, co se ti zlíbí!“ Prvního měsíce, třináctého dne téhož, byli povoláni královští písaři, a vše, jak přikázal Haman, bylo vypsáno královým guvernérům a pověřen-cům nad každým ze států a knížatům toho kterého lidu, na adresu každého státu a každému národu jeho řečí, vypsáno ve jménu krále Achašveroše a zapečetěno jeho prstenem. A prostřednictvím běžců byl do každého králova státu rozeslán přípis hubit, zabít a vyhubit všechny Židy od chlapce po starce, děti i ženy, a to jednoho dne, třináctého dne dvanáctého měsíce, což je měsíc adar, a kořistí pohrdnout. Tímto přípisem byl v každém z těch států dán otevřený příkaz všem národům, aby se připravily na tento den. Běžci, hnaní královým slovem, vyběhli, ale když byl příkaz vydán v hlavním městě Šušan a král a Haman usedli k pitce, bylo město Šušan zmateno.

4.

Když Mordechaj zvěděl, co se stalo, roztrhl si Mordechaj šat, oděl se do pytle a popele a vyšel, hlasitě a trpce křiče, doprostřed města. Ale protože nebylo dovoleno projít královskou branou v pytlovině, došel jenom před královskou bránu, ale i na každém z míst v každém ze států, kam dorazilo královo slovo a jeho nařízení, nastal Židům velký zármutek, půst a pláč a truchlení, pytel s popelem byly rozprostřeny nad většinou. Když pak přišly Esteřiny dívky a její kleštěnci a vyprávěli jí to, královna se velmi polekala a poslala šaty, aby do nich Mordechaje oblékli, jenomže on je nepřijal.

Ester tedy zavolala Chatacha z královských kleštěnců, který byl postaven k její obsluze, a poslala jej za Mordechajem na hlavní třídu před královskou branou. A Mordechaj mu vypověděl vše, co se mu stalo, i tu sumu peněz, kterou Haman slíbil vyplatit za Židy do královské pokladnice, aby je mohl odstranit. A dal mu i znění slov nařízení, které bylo vydáno v Šušan k jejich záhubě, aby to Ester ukázal a vypověděl a přikázal jí odebrat se ke králi, aby ho přiměla k lítosti a prosila před jeho tváří za svůj lid. Chatach přišel a pověděl Ester slova Mordechaje. Ester však řekla Chatachovi a vzkázala Mordechajovi: „Všichni královi služebníci a lid králových států vědí, že se na každého muže nebo ženu, kteří by přišli ke králi do vnitřního nádvoří, aniž by byli zavoláni, vztahuje jeden zákon, smrt, s výjimkou, že by k nim král vztáhl své zlaté žezlo a dal jim život, a já už teď nebyla ke králi zavolána třicet dní!“ I pověděl Mordechajovi Esterina slova. Ale Mordechaj řekl, aby Ester odpověděli: „Nekoj se představou, že ty v králově paláci se jediná ze všech Židů zachráníš! Setrváš-li v tuto dobu v mlčení, vydechnutí a spása povstane Židům odjinud a ty a dům tvého otce zaniknete, vždyť kdo ví, zdali ses nestala královnou právě pro tuto dobu?“ A Ester vzkázala Mordechajovi: „Jdi, shromáždí všechny Židy v Šušan a postěte se za mne, nejezte a nepijte tři dny v noci ani ve dne, a já a mé dívky se budeme pustit těž, a stane-li se tak, půjdu ke králi, i když to je proti nařízení, a mám-li zahynout, zahynu!“ A Mordechaj prošel městem a učinil, co mu Ester přikázala.

5.

Třetího dne se Ester oděla do královského oblečení a stanula ve vnitřním nádvoří královského paláce oproti paláci královi, a král seděl na trůnu v králově paláci proti palácovým dveřím. A spatřiv král Ester, že královna stojí

na nádvoří, vzbudila přízeň v jeho očích a král k Ester vztáhl zlaté žezlo, a když Ester přistoupila, dotkl se jí hlavou žezla. Král jí řekl: „Copak máš, královno Ester, a jaké máš přání, až do poloviny království, a bude ti dáno!“ Ester však řekla: „Líbí-li se králi, ať král a Haman dnes přijdou k hostině, kterou jsem mu udělala!“ Král, aby splnil Esterino přání, řekl: „Pospěšte, přiveďte Hamana!“, a král s Hamanem přišli k hostině, kterou udělala Ester. Během pitky pak král řekl Ester: „Splním ti každou prosbu, každé přání, až do poloviny království, a stane se!“ Ale Ester odvětila a řekla: „Prosba má a mé přání? Nalezla-li jsem přízeň v očích krále, a králi se zamlouvá mi mou prosbu a přání splnit, ať král a Haman přijdou k hostině, již pro ně udělám, a zítra učiním, co král praví!“ Onoho dne pak Haman vyšel rozradostněn a v dobré pohodě, ale když spatřil v královské bráně Mordechaje a on se nezvedl a ani se před ním nepohnul, naplnil Hamana na Mordechaje vztek. Haman se však ovládl, a přijda domů, poslal a dal si přivést své milce a svou manželku Zereš. Haman jim vyprávěl o prokazované mu úctě, svém bohatství a o množství svých synů a jak ho král povýšil a pozvedl jej nad královská knížata a služebníky. A nakonec Haman řekl: „Nikoho jiného než mne také královna Ester nepozvala s králem k hostině, kterou udělala, a také nazítrí jsem s králem pozván! Ale to všechno nemá pro mne žádnou cenu po celou tu dobu, kdy vidím sedat v královské bráně Žida Mordechaje!“ Jeho žena Zereš a všichni jeho milci mu řekli: „Ať udělají padesát loktů vysokou šibenici, a ráno řekni králi, aby na ní oběsili Mordechaje, pak půjdeš s králem na tu hostinu veselé mysli!“, což se Hamanovi tak zalíbilo, že šibenici udělal sám.

6.

Oné noci nemohl král usnout a řekl, aby mu přinesli Knihu pamětí, kronik, a bylo z nich před králem předčítáno. Našel se tam i zápis, co Mordechaj pověděl na Bigtu a Tereše, dva královny kleštěnce, strážce prahu, kteří chtěli vztáhnout ruku na krále Achašveroše. A král řekl: „Jaké cti se Mordechajovi za tohle dostalo?“, a královi mladíci, kteří ho obsluhovali, řekli: „Ničeho se mu nedostalo!“ Tu král řekl: „Kdo je to na nádvoří?“ – a to právě na vnější nádvoří královského paláce přišel Haman říci králi, aby byl Mordechaj oběšen na šibenici, kterou mu připravil. A královi mladíci mu řekli: „Ejhle, toť Haman stojí na nádvoří!“, a král pravil: „Nechť vejde“. A když Haman vstoupil, král mu hned řekl: „Čeho by se mělo dostat muži, na jehož uctění záleží králi?“, a Haman si v srdci řekl: Komu více než mně by chtěl král prokázat čest? Proto Haman králi řekl: „Muži, na jehož uctění záleží králi? Necht' pro něj přinesou královský šat, ježž oblékal král, a koně, na kterém král jezdil, a někoho, komu byla dána na hlavu královská koruna. A ten oděv a ten kůň at' jsou předány někomu z královských knížat, šlechticů, a ti at' toho muže, na jehož uctění králi záleží, obléknou a vodí jej na tom koni hlavní třídou města a volají před ním: Tak má se stát muži, na jehož uctění záleží králi!“ A král Hamanovi řekl: „Pospěš, vezmi ten oděv a toho koně, jak jsi pravil, a učíš tak Židu Mordechajovi, sedícímu v královské bráně, a neopomeň nic z toho, co jsi řekl!“ Haman tedy vzal ten oděv a toho koně, a když Mordechaje oblékl, vodil jej po hlavní třídě města a volal před ním: „Tak se má státi muži, na jehož uctění záleží králi!“ Mordechaj se pak vrátil do královské brány, ale Haman utekl domů, truchle a se zakrytou hlavou. A když Haman své ženě Zereš a všem svým milcům odvyprávěl všechno, co ho potkalo, řekli mu jeho milci a jeho žena Zereš: „Je-li

Mordechaj, před nímž jsi začal klesat, z plemene Jehudova, nepřemůžeš jej, neboť padneš před jeho tváří!“ Ještě s ním hovořili, když dorazili královi kleštěnci, aby spěšně přivedli Hamana na hostinu, již udělala Ester. A král s Hamanem přišli popíjet víno s královnou Ester. I řekl král Ester při pijatice také druhého dne: „Jaké máš přání, královno Ester, bude ti splněno, a máš-li jakou prosbu až do poloviny království, stane se tak!“ Královna Ester odpověděla a řekla: „Nalezla-li jsem přízeň ve tvých očích a líbí-li se králi, budiž na mé přání darován život mně a mému lidu na mou prosbu! Vždyť jsme já a můj lid byli prodáni k vyhlazení, vybití a zániku, a mlčela bych, kdybychom byli prodáni za otroky a otrokyně, poněvadž takové neštěstí je nehodno pokládat za královu škodu!“

A král Achašveroš řekl a pravil královně Ester: „Kdo to je a kde je ten, jehož srdce naplňuje touha spáchat co takového?“ A Ester řekla: „Muž, sok a nepřítel je Haman, tento zločinec!“, a tak byl Haman odhalen před tváří krále a královny. Král v hněvu povstal od pijatiky a zamířil do zahrady átria domu, a Haman, vida, že krále naplnila zloba k němu, zůstal stát, aby si od královny Ester vyprosil život. A ve chvíli, kdy padal na lůžko, na němž byla Ester, se král vrátil ze zahrady, a král řekl: „Také znásilnit královnu za mé přítomnosti v domě by chtěl?!“ a z králových úst vyšlo slovo a zakryli Hamanovu tvář. Tu jeden z králových kleštěnců, Charvona, řekl před králem: „Ta šibenice, vysoká padesát loktů, kterou udělal Haman pro Mordechaje, který mluvil ke královi dobru, stojí přece v Hamanově domě!“, a král řekl: „Pověste ho na ní!“ Tak pověsili Hamana na té šibenici, kterou přichystal na Mordechaje, a králův hněv se utišil.

8.

Onoho dne vydal král Achašveroš královně Ester dům Hamana, utiskovatele Židů, a před krále, když mu Ester pověděla, čím jí je, předstoupil Mordechaj. A král stáhl svůj prsten, který předal Hamanovi, a dal jej Mordechajovi, a Ester ustanovila Mordechaje nad domem Hamanovým. Ester však znovu předstoupila před královu tvář, padla na svou tvář k jeho nohám a plačíc jej prosila, aby odvrátil zlo Agagovce Hamana a jeho úmysl, který si usmyslil proti Židům. I vztáhl král své zlaté žezlo k Ester, a když Ester vstala, směla před králem zůstat stát. I řekla: „Líbí-li se králi a nalezla-li jsem přízeň v jeho očích, je-li ta věc před králem vhodná a já jsem dobrá v jeho očích, ať napíše o navrácení těch dopisů s úmyslem Hamana, syna Hamdatova, potomka Agagova, které napsal, aby byli zahubeni Židé, kteří jsou v králových státech! Jak bych mohla přihlížet zlu, které postihne můj lid, a jak bych mohla přihlížet k zániku své vlasti?!“

Král Achašveroš pak královně Ester a Židu Mordechajovi řekl: „Je pravda, že jsem Ester vydal Hamanův dům a jeho pověsili na šibenici, protože vztáhl svou ruku na Židy. Ale poněvadž přípis, psaný královým jménem a zapečetěný jeho prstenem nelze vzít zpět, napište mým jménem Židům, co se vám líbí, a zapečetěte to královým prstenem!“ V tu chvíli, třetího měsíce, což je měsíc sivan, dvacátého třetího dne v něm, byli povoláni královští písaři a bylo napsáno vše, co přikázal Mordechaj Židům a guvernérům a pověřencům a knížatům států ve stodvacetisedmi státech od Indie po Etiopii, na adresu každého státu a každému lidu v jeho řeči a Židům jejich písmem a jejich jazykem. A když to jménem krále Achašveroše napsal a zapečetil královým prstenem, zoslal prostřednictvím poselů na koních, na vozech se spřeženími perských klusáků z plemene závodních koní dopisy, že král dal Židům v každém

městě právo se shromáždit a bránit svůj život, a hubit, zabíjet a zahubit každé vojsko toho lidu nebo státu, které by proti nim povstalo, včetně dětí a žen, a kořistí pohrdnout. A to ve všech státech krále Achašveroše a jednoho dne, třináctého dne dvanáctého měsíce, což je měsíc adar. Smyslem přípisu bylo, aby v každém státě a státě bylo vydáno nařízení, zjevné všem národům, a Židé byli připraveni na tento den a pomstili se svým nepřátelům. Poslové na vozech se spřeženími perských klusáků, zděšení a hnaní slovem krále, se rozjeli, a nařízení bylo vydáno i v hlavním městě Šušan. A když Mordechaj vyšel od krále v královském odějí z modré vlny a batistu a s velkou zlatou korunou a v převlečnicku z jemně tkaného bílého lnu a purpurové vlny, město Šušan výskalo a radovalo se. Židům vzešlo světlo a radost, jásot a úcta. A v každém státě a státě a v každém městě a městě, kam dospělo královo slovo a jeho nařízení, měli Židé radost, veselí, hostinu a svátek, a z prostých lidí bylo mnoho přestupujících na židovskou víru, poněvadž na ně padl ze Židů strach.

9.

A dvanáctého měsíce, to je měsíce adaru, třináctého dne, k němuž šlo královo slovo a jeho nařízení k činu, dne, kdy nepřátelé Židů zamýšleli je ovládnout, se zvrátil tak, že Židé sami ovládli své soky. Ve všech státech krále Achašveroše se Židé shromážдили ve všech svých městech, aby vztáhli ruku na ty, kdo požadovali jejich neštěstí, a nikdo před nimi neobstál, poněvadž na národy z nich padl strach. A také všechna knížata těch států, šlechtici, hodnostáři a kdo pro krále konali nějakou práci, Židy vynášeli, protože na ně padl strach z Mordechaje. Mordechaj se v králově paláci stal mocným mužem a jeho věhlas, že stále získává na velikosti, se šířil po všech těch státech. A Židé bili do všech svých nepřátel bitím

meče a popravy a záhuby a se svými soky činili, co chtěli učinit oni jim. V samotném hlavním městě Šušan zabili Židé a zahubili pět set mužů,

a Paršandatu

a Dalfona

a Aspatu.

A Poratu

a Adalju

a Aridatu.

A Parmištu

a Arisaje

a Aridaje

a Vajzatu,

deset synů Hamana, syna Hamdatova, utiskovatele Židů, zabili, ale na kořist nesáhli. Když téhož dne přišel počet zabitých v hlavním městě Šušan před krále Achašveroše, řekl král královně Ester: „V hlavním městě Šušan zabili Židé a zahubili pět set mužů a deset Hamanových synů, a co ještě v ostatních státech! Máš-li ještě nějaké přání, bude ti splněno, a máš-li ještě jakou prosbu, stane se tak!“ A Ester řekla: „Je-li to dobré v králových očích, ať je Židům v Šušan také zítra povoleno činit dle dnešního nařízení, a deset Hamanových synů ať pověsí na šibenici!“ A král řekl, aby se tak stalo, a to nařízení bylo v Šušan vydáno a deset Hamanových synů pověsili. Židé se v Šušan shromáždili i čtrnáctého dne měsíce adaru a zabili v Šušan tři sta mužů, ale na majetek nesáhli. Zbývající Židé ve státech krále Achašveroše se shromáždili a postavili na obranu svých životů, aby měli pokoj od svých nepřátel, a zabili svých soků na sedmdesát pět tisíc, ale na kořist ani nesáhli. A protože začali třináctého dne měsíce adaru a ustali čtrnáctého dne téhož, udělal ho dnem hostiny a veselí. Ale Židé v Šušan začali třináctého téhož, pokračovali čtrnáctého téhož a ustali patnáctého téhož, takže dnem

hostiny a veselí udělal patnáctý den. Proto venkovští Židé, kteří bydlí v otevřených městech, dělají veselici a hostinu a svátek a posílání porcí jídla jeden druhému čtrnáctého dne měsíce adaru. Sám Mordechaj sepsal všechna ona slova a rozeslal dopisy všem Židům ve státech krále Achašveroše, blízkým i vzdáleným. Aby jejich prostřednictvím ustanovil konání čtrnáctého dne měsíce adaru a patnáctého dne téhož v každém příštím roce. Jakožto dnů, v nichž Židé nabyli pokoje od svých nepřátel, měsíce, který se jim z nářku obrátil ve veselí a ze zármutku ve svátek, dnů konání hostiny a veselice a posílání porcí jídla jeden druhému a dárků pro chudé. A Židy bylo přijato, s čím sami začali, a co jim psal Mordechaj. Že Haman, syn Hamdatův, Agagův potomek, utiskovatel Židů, zamýšlel Židy zahubit, a aby je zničil a zahubil, vrhal pur, to je los. A že když před krále přišla ona, že on řekl: „S tím dopisem se zlo, které zamýšlel spáchat Židům, vrátí na jeho hlavu!“, a jak Hamana i jeho syny pověsili na šibenici. Proto podle tohoto dopisu a podle toho, co sami viděli a co k nim doneslo, nazvali ony dny Purim podle toho puru. A aby Židé ustanovili a přijali za sebe i za své potomky a za všechny k nim připojené, že nebude překročen příkaz konání oněch dnů každého roku jak je předepsáno a v jejich čas! Aby ony dny byly připomínány a konány v každém pokolení a pokolení, v každé rodině a rodině, v každém státě a státě a v každém městě a městě, a tak purimové dny mezi Židy nepominou a jejich památka v jejich potomstvu neskončí. A královna Ester, dcera Avichajila, a Žid Mordechaj, napsali důrazně, aby byl uskutečněn i tento druhý purimový dopis. Poslal tedy všem Židům do sto dvaceti sedmi států říše krále Achašveroše dopisy, slova míru a pravdy. Aby se konaly ony purimové dny v jejich časech, jak jim to ustanovili Žid Mordechaj a královna Ester, a aby stanovili sami sobě a svému potomstvu své půsty a

své modlitby za příkaz. A výrok Ester o událostech oněch purimových dnů trvá a byl zapsán do svitku.

10.

Král Achašveroš uvalil také daň na celou zemi a mořské ostrovy. A všechny skutky jeho důrazu a síly a odstavec o velikosti Žida Mordechaje, jehož ten král povýšil, nejsou snad zapsány v knize kronik médských a perských králů? Že Žid Mordechaj byl hned druhý po králi Achašverošovi, stal se velkým pro Židy a vítaný většině svých bratří, vyhledával dobro pro svůj lid a veškerému jeho potomstvu přislíbil mír.

BERACHA PO ČTENÍ MEGILY:

BARUCH ATA ADO-NAJ, E-LOHEJNU MELECH
HAOLAM, HAEJ-L HARAV ET RIVEJNU,
VEHADAN ET DINEJNU, VEHANOKEJM ET
NYKMATEJNU, VEHAMEŠALEJM GEMUL
LECHOL OJEVEJ NAFŠEJNU, VEHANYFRA LANU
MICAREJNU. BARUCH ATA ADO-NAJ, HAEJ-L
HANYFRA LEAMO JISRAEJL MIKOL CAREJHEM,
HAEJ-L HAMOŠIA: [AMEN]

[někteří vyslovují HAEJ-L pouze **na konci** Berachy]

AŠER HEJNY

Následujících 20 abecedně seřazených řádků Pijutu (básně), od Alef k Rejš,

vysloví Kahal/lid *jen* večer א

AŠER HEJNY ACAT GOJIM,

VAJAFER MACHŠEVOT ARUMIM:

BEKUM ALEJNU ADAM RAŠA,

NECER ZADON MIZERA AMALEJK:

GAA VEOŠRO VECHARA-LO BOR,

UGEDULATO NOKEŠA LO LACHED:

DYMA VENAFŠO LILKOD - VENYLKAD,

BIKEJŠ LEHAŠMID VENYŠMAD MEHEJRA:

HAMAN HODYA EJ VAT AVOTAV,

VEOREJR SINAT ACHIM LABANYM:

VELO ZACHAR RACHAMEJ ŠAUL,

KI VECHEMLATO AL AGAG NOLAD OJEJV:

ZAMAM RAŠA LEHACHRIT CADYK,

VENYLKAD TAMEJ BIDEJ TAHOR:

CHESED GAVAR AL ŠIGEGAT AV,

RAŠA HOSIF CHEJT AL CHATAAV:

TAMAN BELIBO MACHŠEVOT ARUMAV,

VAJITGABEJR LAASOT RAA:

JADO ŠALACH BIKDOŠEJ EJ-L,

KASPO NATAN LEHACHRIT ZICHRAM:

KIROT MORDECHAJ KI JACA KECEF,

VEDATEJ HAMAN NYTENU VEŠUŠAN:

LAVAŠ SAK VEKAŠAR MISPEJD,

VEGAZAR COM VAJEJŠEV AL HAEJFER:

MI ZE JAAMOD LECHAPEJR ŠEGAGA,

VELIMCHOL CHATAT AVON AVOTEJNU:

NEJC PARACH MILULAV,

HADASA HEJN AMEDA LEOREJR JEŠEJNYM:

SARISEHA MAVHILIM LEHAMAN,

LEHAŠKOT JAJIN CHAMAT TANYNYM:

AMAD BEOŠRO VENAFAL BERIŠO,

ASA LO EJC VENYT LAALAV:

PIHEM PATECHU KOL JOŠEVEJ TEJVEJL,

KI PUR HAMAN NEHEFACH LEFUREJNU:

CADYK NECHELAC MIJAD RAŠA,

OJEJV NATAN TACHAT NAFŠO:

KIJEMU ALEJHEM LAASOT PURIM,

VELISMOACH BECHOL ŠANA VEŠANA:

RAITA [ET] TEFILAT MORDECHAJ VEESTEJR,

HAMAN UVANAV AL-HAEJC TALITA:

ŠOŠANAT JAAKOV Následující vysloví Kahal / lid také ráno א

ŠOŠANAT JAAKOV CAHALA VESAMEJCHA,

BIROTAM JACHAD TECHEJLET MORDECHAJ:

TEŠUATAM HAJITA LANECACH,

VETYKVATAM BECHOL DOR VADOR:

LEHODYA ŠEKOL KOVECHA LO JEJVOŠU, LO JIKALEMU

LANECACH KOL HACHOSIM BACH:

ARUR HAMAN AŠER BIKEJŠ LEABEDY,

BARUCH MORDECHAJ HAJEHUDY:

ARURA ZEREŠ EJŠET MAFCHIDY,

BERUCHA ESTEJR BAADY:

ARURIM KOL HAREŠAIM,

BERUCHIM KOL HACADYKIM:

VEGAM CHARVONA, ZACHUR LATOV:

Přepis Michael Dušinsky

1. TA'ANIT ESTER – ESTEŘIN PŮST:

13. adaru se postíme od 'alot hašachar do večera. Proč se postíme? Protože toho dne se museli Židé shromáždit a bojovat o život, museli proto žádat o slitování, aby jim Ha-Šem pomohl pomstít se nepřátelům. Naši rabíni řekli: Když Moše rabejnu bojoval s Amalekem, postil se; tím spíš bylo třeba se postit i v době Mordechaje a Ester, kteří velikosti Mošeho nedosahovali. Proto celý Izrael přijal zvyk 13. adaru držet Esteřin půst, aby si tak připomínal, že Ha-Šem vidí a slyší každého člověka, který se trápí půstem a celým srdcem se vrací k Ha-Šem.

Tento půst není taková povinnost, jako ostatní půsty, a proto se těhotné a kojící ženy (i když nemají žádné potíže) a ten, kdo má jakékoli zdravotní potíže, postit se nemusí. Zdraví a silní lidé by se však neměli oddělovat od zbytku postícího se společenství.

2. KRI'AT MEGILA – ČTENÍ A PŘEDČÍTÁNÍ MEGILY:

Úvodem: „kr'ia“ je vlastně spíš „volání“ nebo „vyhlášení“ než běžné čtení: kri'at megila, čtení Megily, tedy znamená buďto hlasité čtení z košer Megily, nebo pozorné naslouchání předčítajícímu z košer Megily. Čtením z tištěné knihy nelze splnit povinnost čtení Megily. V následujícím textu má slovo čtení tento posunutý význam.

Kdy čteme Megilu?

Megilu jsme povinni číst **dvakrát**: večer a potom ještě jednou ve dne (v Praze čteme Megilu 14. adaru, první čtení nejlépe večer během maarivu, druhé čtení nejlépe ráno během šachritu). Večerní čtení lze splnit celou noc, denní čtení od východu slunce až do konce dne.

Kde čteme Megilu?

Nejlépe v synagoze s ostatními při maarivu a šachritu, protože čím více lidí, tím větší je sláva krále. Kdo nemůže, čte sám doma z košer Megily. Kdo nemůže a číst neumí, nechá si přečíst Megilu od někoho jiného.

Kdo je povinen číst?

Povinnost čtení Megily se týká všech. Na čtení s sebou bereme i malé děti, aby si zvykaly. Povinnost splní jak předčítající, tak poslouchající. Poslouchající ovšem povinnost splní jen tehdy, pokud i předčítající je povinen číst Megilu. Pokud předčítá např. malé dítě, poslouchající svou povinnost nesplní. Pokud není minjan a pokud někdo z přítomných umí Megilu číst a ostatní nikoliv, může splnit povinnost za ostatní (tzn. předčítá a ostatní poslouchají). Pokud se nesešel minjan a Megilu umí číst všichni, čte každý sám.

Jak čteme Megilu?

Číst lze vsedě i vstoje. Předčítající by měl ale z úcty k ostatním stát. Předčítat může i více lidí zároveň. Předčítající Megilu celou rozvine, jako dopis.

Je nutno přečíst Megilu celou, z košer svitku; kdo ji říká z paměti, povinnost nesplní. Kdo má v ruce Megilu, která není košer, nechte v ní nahlas zároveň s předčítajícím, nýbrž mlčí a předčítajícího jen poslouchá. Text Megily, která není košer (jakýkoliv tištěný text Megily apod.), lze sledovat očima, je však stále nutné poslouchat a sledovat v textu předčítajícího, nečíst si úplně sám pro sebe. Když někdo doprovází předčítajícího hlasitým čtením z nekošer textu, předčítající se musí vrátit a společně přečtený text číst znovu.

Kdo neumí hebrejsky a vyslechne předčítání Megily v hebrejštině, svou povinnost vyslechnout čtení Megily splní, přestože ničemu nerozumí.

Naproti tomu pokud je Megila přeložena do jiného jazyka, povinnost vyslechnutí jejího předčítání splní jen ten, kdo tomuto jazyku rozumí a hebrejštině nerozumí. Totéž platí pro předčítajícího. Pokud však přeložena není a předčítající ji do jiného jazyka rovnou tlumočí (aniž by ji četl hebrejsky), předčítající ani poslouchající svou povinnost nesplní, protože předčítající jako by četl z paměti, čímž nesplní povinnost ani on sám (viz výše) ani poslouchající. Megilu je ale nutno vždy přečíst i hebrejsky (viz Šulchan Aruch 690, 9 a 10 a Mišna Berura tamtéž, malý odstavec 25-34).

Během čtení nesmí nikdo mluvit.

Která Megila je vlastně košer, tj. vhodná ke čtení?

Napsaná zvláštním inkoustem na na pergamen, podobně jako *sefer tora*.

Pokud není k dispozici košer Megila, čte každý sám bez požehnání z tištěného textu.

Jaká říkáme požehnání?

Tři před čtením:

1. *'al mikra megila*
2. *še-'asa nisim la-avotejnu*
3. *še-hechejanu* (říká se jen při prvním, večerním čtení).

Jedno po čtení: *ha-rav et rivenu*.

4. DALŠÍ PURIMOVÉ MICVOT A PŮLŠEKEL

- Ještě před Purim, nejlépe před minchou, **dává každý tři „půlšekely“** (tj. přibližně polovinu z nejmenší signifikantní platební jednotky místa, kde žije – u nás je touto jednotkou stokoruna, proto každý dá sto padesát korun). Je to připomínka půlšekelu, který od začátku adaru přinášeli Židé do Chrámu na obětiny a údržbu a provoz Chrámu. Tři *půlšekely* se dávají proto, že v té části Tóry, kde se o *půlšekelu* hovoří (parašat Ki Tisa), je třikrát zmíněno slovo *truma*, příspěvek či dar. Nasbírané peníze se potom rozdělí mezi chudé, aby si mohli sami financovat *simchat purim*, purimové radosti. Dávat *půlšekel* jsou povinni jen lidé starší dvaceti let. A přestože to dnes není micva, je všeobecně přijatým zvykem *půlšekel* dávat.
- Každý je povinen dát **alespoň dva dary dvěma chudým** (tzn. každému ze dvou chudých alespoň jeden dar) – *matanot le-evijonim*. A při dávání peněz chudým na Purim nehledíme na drobné a dáváme každému, kdo natáhne ruku. Tam, kde žádní chudí nejsou, lze peníze uložit stranou a dát je někomu na jiném místě.
- Každý je povinen někomu **poslat nebo dát alespoň dva balíčky zvané šlachmones**. Do balíčků dáváme pokrm, který je možno ihned bez další přípravy konzumovat (takže nikoliv např. syrové maso) – *mišloach manot* (dosl. posílání porcí). A čím více pokrmů dáme a čím více lidem

dáme, tím lépe. Pokrmy si posíláme nejlépe ve dne, ne v noci.

- **Seuda, hostina:** ke splnění micvy stačí jedna hostina. Večerní hostinou micvu nesplníme, nicméně i večer si připravíme dobrou večeři a radujeme se. Hlavní hostina, kterou splníme i micvu hostiny, se ale koná ve dne, ještě za světla. Nejlepší je začít po *mincha gdola* (kolem jedné hodiny odpoledne, lze však začít už ráno), tak aby většina hostiny byla za světla. Na této seudě je každý povinen se opít vínem, přinejmenším tak, aby byl unaven, a tím pádem nevěděl, jaký je rozdíl mezi *baruch mordechaj a arur haman*, požehnán je Mordechaj, proklet je Haman. Je třeba se opít tak, abychom nedokázali rozlišit, jestli je lepší to, že Mordechaj je požehnaný (stal se důsledkem událostí popsanych v Megilat Ester významným člověkem atd.), nebo to, že Haman je prokletý (že tak špatně dopadl). Obojí je pro nás dobré a my v opilosti, ze samé radosti už ani nevíme, co z toho je vlastně lepší. V každém případě ať pijeme hodně, nebo málo, vždy by to mělo být proto, že je to micva, měli bychom před tím studovat Tóru, před jídlem i po jídle říct všechna požehnání atd. Kdo o sobě ví, že v opilosti provádí špatné věci, ať se radši neopíjí.
- Dary chudým je micva z těchto tří micvot nejdůležitější, proto, je-li to nutné, omezíme radši svou hostinu a dárky přátelům, než abychom zanedbali dárky chudým (a ztrápeným: vdovám, sirotkům apod.).
- Přestože dary chudým, *seuda* i *šlachmones* jsou micvot, nemají zvláštní požehnání. Myslíme tedy na jejich splnění při požehnání *še-hechejanu* před prvním čtením Megily.
- Na Purim se snažíme nedělat žádnou práci, i když to není zakázáno.
- 15. adaru je Šušan Purim. Neříkáme *tachnun* a trochu se ještě těšíme lepším jídlem a pitím.

Vybráno a přeloženo podle: Šulchan Aruch, Mišna Berura, Kicur Šulchan Aruch / Imanuel Chab

Vrchní zemský a pražský rabinát

Překlad rabin Karol Efraim Sidon

rabinat@kehilaprag.cz

00-420-224-800849

! טוּשׁ ם' 719 PURIM 5766

מגילת אסתר
MEGILAT
ESTER

Český překlad

